Sosyal Hayattan Memnuniyet Üzerine Bir Çalışma, İller Bazında Türkiye Örneği

Ahmet Tunahan SODAN*

1 Giriş

Sosyal yaşam; modern insanın genel memnuniyet kriterlerinden birisidir. Sağlıklı bir sosyal yaşantı; bireylerin üzerlerinde hissettikleri yükün göreceli olarak azalmasına neden olur ki günümüz dünyasındaki karmaşık ilişkileri göz önünde bulundurursak hayati bir öneme sahip olduğu düşünülebilir. Sosyal yaşantının oluşumu ise sosyalleşme ile olur. Sosyalleşme, "toplumdaki mevcut ya da beklenen rolleri yerine getirmek için gerekli olan bilgi, beceri, değerler, eğilimler ve öz algıların benimsenmesi ya da gelişimi" olarak (Dincer vd. (2014)) tanımlanamaktadır. Bundan dolayıdır ki sosyal yaşantı birevin 'tek' başına gerçekleştirdiği bir olgu değildir. Yaşadıkları şehrin ve vatandaşı olduları ülkenin hatta gelişen haberleşme araçları vasıtasıyla tüm dünyadaki bireylerin eylemleri bireyin sosyal yaşantısına etki etmektedir. Sosyal hayattan memnuniyet, insanların kendilerini mutlu ve tatmin hissetmelerini sağlar. İyi bir sosyal hayat, insanların hayatlarının kalitesini artırabilir ve yaşamdan daha fazla keyif almalarını sağlayabilir. İnsanlarla bütünlesmenin yegane unsurlarından birisi de elde ettikleri gelirdir (Karataşoğlu ve İslamoğlu (2016)). ŞÜphesiz kazanılmış becerilerin, kamudan veya özel sektörden alınacak hizmetlerin, bir işte çalışmanın sebeplerinden en önemlisinin, yapılacak aktivitelerin belirleyici unsuru bütçe kısıtıdır ve bu kısıtı oluşturan unsur 'gelir'dir. Türkiye'de sosyal hayatın memnuniyeti ile ilgili bir araştırma yapacağımız bu çalışmada irdeleyeceğimiz konular da yüksek oranda gelire bağlıdır. Örneğin bozulan sağlığı için devlet hizmeti alan bir bireyin gelirini harcayacak başka alanlara aktarması olumlu bir sonuc doğurmalıdır. Ancak bu hipotezin doğru çıkması için gelirini harcayabilecek başka alanlar var mıdır ve yeterli midir sorularını da sormamız gerekir. İnceleyeceğimiz veriler de bu yönde toplanmış ve Türkiye İstatistik Kurumu ($T\ddot{U}\dot{I}K$)'nun 2015 yılında topladığı' \dot{I} llere Göre Yaşam Endeksi verileri kullanılmıştır. buradan verilere ulaşılabilirsiniz Çalışmamızda kullanılacak veriler yatay kesit verileridir ve bu verilerle lineer regresyon analizi gerçekleştirilecektir. Bağımlı değişken olarak sosyal hayatından memnuniyet verileri, bağımsız değişkenler olarak ise istihdam oranı, ortalama günlük kazanç, işinden memnuniyet oranı, sağlığından memnuniyet oranı, işsizlik oranı, Km2'ye düşen orman alanı alınacaktır.

^{*18080460}, Github Repo

1.1 Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı giriş kısmında belirtilen olguların birbirleri üzerindeki etkilerinin araştırılması ve bu etkilerin güçlülük karşılaştırmasının yapılmasıdır. Görece basit bir analiz olduğu için gündelik yaşamlarında bu konularla alakalı karmaşık analzleri anlayamayacak olan insanlar için rehber özelliği taşıması amaçlanmıştır. Bu nedenle kullanılanın dilin sadeliği gözetilmeye çalışılmıştır ve yapılacak analizlerin ayrıntılı açıklamaları yapılacaktır. Ayrıca her il için elimizdeki yeterli verilerle yapacağımız analizlerle bir 'il karşılaştırması' da yapılması hedeflenmiştir.

1.2 Literatür

Literatürde sosyal yaşantı memnuniyetini etkileyen etmenler ile ilgili çok sayıda araştırma mevcuttur. Gelir eşitsizliğinin suç işleme eğilimi üzerine etkisine (biz çalışmamızda suç olarak cinayet oranlarını alacağız) bakıldığı zaman Zungu ve Mtshengu (2023)'in yapmış olduğu istatiksel çalışma aynı yönde bir etkinin olduğunu ortaya koymuştur. Aynı makalede yine işsizlik oranının da suç işleme eğilimiyle pozitif bir etkisi olduğu görülmüştür. Doğa ile olan ilişkiler de kişisel mutluluğa dolayısıyla da sosyal hayattan memnuniyete pozitif etkisi vardır. Milli parklar, mesire alanları, yürüyüş yolları sosyal aktivitelere imkan sağlayan yerlerdir. Dünyada "Mutluluk Bakanlığı" na sahip tek ülke olan Bhutan'da dağlarda ve ormanlarda yaşayan insanların doğaya uyumunun arttığı ve bu yönde bir sosyalleşme becerisi geliştirdikleri görülmüştür. (Sears vd. (2017)). Mutlu insandan kastedilen ise psikologların yaptıkları tanım ile "duygusal olarak istikrarlı, yüksek sosyal oryantasyonu olan; sağlıklı, tatminkâr, sıcak bir sevgiye ve sosyal ilişkiye sahip, aktif bir yaşam tarzı ve anlamlı bir işi olan kişiler" kastedilmektedir.(Kangal (2013))

2 Kaynakça

- Dinçer, S., Mavaşoğlu, M. ve Mavaşoğlu, F. (2014). Üniversite öğrencilerinin internet kullanımlarının sosyal yaşam üzerine etkisi. Ondokuz Mayis University Journal of Education Faculty, 33(1), 145-157.
- Kangal, A. (2013). Mutluluk üzerine kavramsal bir değerlendirme ve Türk hanehalki için bazi sonuçlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(44), 214-233.
- Karataşoğlu, S. ve İslamoğlu, E. (2016). Gelir seviyesi ile sosyal dışlanma ilişkisi üzerine bir araştırma. Calışma İlişkileri Dergisi, C(1), 12-41.
- Sears, R., Phuntsho, S., Dorji, T., Choden, K., Norbu, N. ve Baral, H. (2017). Forest ecosystem services and the pillars of Bhutan's Gross National Happiness.
- Zungu, L. T. ve Mtshengu, T. R. (2023). The Twin Impacts of Income Inequality and Unemployment on Murder Crime in African Emerging Economies: A Mixed Models Approach. *Economies*, 11(2), 58.